

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

H O T Ă R Î R E nr. _____

din _____
Chișinău

**cu privire la aprobarea proiectului de lege
pentru modificarea unor acte normative**

Guvernul

HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de Lege pentru modificarea unor acte normative.

PRIM-MINISTRU

Ion CHICU

Contrasemnează

Ministrul finanțelor

Serghei PUȘCUȚA

Ministrul justiției

Fadei NAGACEVSCHI

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

LEGE

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică

Art.I. – Legea nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2016, nr.44-48, art.85), cu modificările următoare, se modifică după cum urmează:

1. Articolul 11 va avea următorul cuprins:

„Articolul 11. Primele de asigurare

(1) Cadrul metodologic de calculare și aplicare al primelor de asigurare aferent asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă se stabilește de autoritatea de supraveghere, conform actelor sale normative.

(2) Asigurătorii și intermediarii de asigurare sunt obligați, să ofere solicitantului asigurării informația privind cuantumul primei de asigurare, precum și a coeficientului bonus-malus care va fi aplicat.”

2. La articolul 12 alineatul (3), textul „conform art.11 alin.(2)” se exclude.

3. Articolul 31 alineatul (2) se completează cu litera c) cu următorul cuprins:

„c) prezintă autorității de supraveghere o dată la doi ani, în termen de 5 luni de la sfârșitul perioadei de gestiune un raport efectuat de către o entitate de audit cu renume și experiență aferentă auditului instituțiilor financiare internaționale privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă.”.

Art. II. – Articolul 42² din Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări (publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2007, nr.47-49, art.213), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Alineatele (6) și (7) vor avea următorul cuprins:

„(6) Pe perioada administrării speciale, acționarii și organele de conducere ale asigurătorului (reasigurătorului) se înlătură de la gestionarea și administrarea asigurătorului (reasigurătorului) și patrimoniului lui. Cu acordul scris al autorității de supraveghere, administratorul special poate delega o parte din atribuțiile sale altor persoane.

(7) Prin derogare de la prevederile alin. (6), adunarea generală a acționarilor asigurătorului (reasigurătorului) poate adopta hotărâri care nu contravin scopurilor instituirii administrării speciale și nu împiedică exercitarea atribuțiilor și drepturilor administratorului special, inclusiv hotărâre privind desemnarea reprezentantului acționarilor în perioada de administrare specială cu dreptul de a contesta decizia autorității de supraveghere privind instituirea administrării speciale.”

2. Se completează cu alineatul (7¹) cu următorul cuprins:

„(7¹) Contestarea în procedura contenciosului administrativ a deciziei autorității de supraveghere în condițiile alin.(7), nu suspendă executarea deciziei contestate.”

Art. III. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președintele Parlamentului

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr.414/2006 cu privire la asigurarea obligatorie de răspundere civilă pentru pagube produse de autovehicule a fost elaborat de către Comisia Națională a Pieței Financiare (în continuare - CNPF). Conform prevederilor pct.40 din Regulamentul Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.610/2018, proiectul este promovat de către Ministerul Finanțelor.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ și finalitățile urmărite

Asigurarea de răspundere civilă pentru circulația autovehiculelor (asigurarea auto) are o importanță deosebită pentru cetățeni, fie că sunt asigurați sau victime ale unui accident. Aceasta prezintă, de asemenea, o importanță deosebită în cazul societăților de asigurare, deoarece reprezintă o mare parte a contractelor de asigurare generală încheiate. De asemenea, asigurarea auto are un impact asupra liberei circulații a persoanelor și a vehiculelor. Întărirea și consolidarea pieței interne a asigurărilor auto ar trebui, în consecință, să reprezinte un obiectiv fundamental în domeniul serviciilor financiare, fiind un produs social-obligatoriu.

Potrivit Raportului Băncii Mondiale „*Diagnosticul asigurărilor generale și de RCA*”, întocmit, cu titlu de asistență tehnică, în cadrul proiectului Reforma pieței de asigurări din R. Moldova (programul FIRST), domeniul de asigurări se confruntă cu provocări majore, la origine fiind un cumul de slăbiciuni și nereguli de sistem, respectiv, recunoscut unul fragil și subdezvoltat.

Urmare recomandărilor expertizate ale autorilor corespunzători (BM), Comisia Națională a Pieței Financiare a aprobat și a implementat (2018-2019) o agendă (*Foaie de parcurs*) de măsuri aferente și complementare revizuirii cadrului de reglementare sectorială, prin impunerea unor noi cerințe prudențiale în spiritul supravegherii bazate pe prevenirea riscurilor pentru participanții profesioniști ai pieței de asigurări.

O dimensiune distinctă în restructurarea domeniului de asigurări o constituie *liberalizarea tarifară* care, conform recomandărilor în cauză, urmează să fie aplicată „...în baza introducerii și implementării unor fundamente durabile, care să ocrotească solvabilitatea și rentabilitatea într-o piață de tarife libere..., prin eliminarea tuturor plafoanelor și restricțiilor privind ratele primelor RCA”.

Călăuzindu-se de cadrul juridic în vigoare (Legea nr.414/2006, art.11) „*Primele de asigurare de bază și valoarea coeficienților de rectificare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă se stabilesc de către asigurători în baza calculelor efectuate în conformitate cu metodologia unică, aprobată de autoritatea de supraveghere, care va stabili modul de calcul al primelor de asigurare de bază, tipurile de coeficienți de rectificare și modul de calcul al acestora, cota minimă și cota maximă a cheltuielilor asigurătorului și a marjei de profit, incluse în structura primei de asigurare, alte aspecte actuariale*”, CNPF a aprobat (Hotărârea nr.57/13 din 28 decembrie 2018,

înregistrată la Ministerul Justiției la 21 februarie 2019) Metodologia unică privind modul de prezentare, avizare și aplicare a calculelor actuariale ale primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto, conform căreia fiecare asigurator își calculează tariful, propunerile de rigoare fiind prezentate autorității de supraveghere care, în baza informației statistice la nivelul pieței de asigurări, calculează și aprobă, cel puțin odată pe an, *prima de referință*. Consemnăm, în acest sens, că pentru a nu periclita *regulile de joc* și piața în ansamblu, CNPF a stabilit pentru intervalul 01.07.2019-01.07.2020 o perioadă ”de tranziție”.

Astfel, prin Hotărârea CNPF nr. 25/2 din 24.06.2019, a fost aprobată *prima de referință*, mărimea acesteia (pentru ultimele 12 luni, iulie 2019 – iunie 2020) constituind 770 lei.

În același timp, potrivit prenotatei decizii, autoritatea de supraveghere a aprobat și procedura de calcul a propriilor tarife formate de către companii.

Corespunzător acestor reguli, companiile au prezentat autorității de supraveghere (mai 2020) statistica în evoluție, calculele și propunerile de rigoare.

Potrivit calculelor prezentate de către companiile de asigurări, mărimea *primei de bază* (care urmează să fie aprobată/validată de către CNPF) oscilează (semnificativ) de la 770 până la 1400 lei - ”*coridorul*” corespunzător explicându-se, în special, prin frecvența și rata daunalității (aceasta formându-se în evoluție de-a lungul anilor în funcție de gravitatea accidentelor și tipurile de vehicule, anul producerii, reparația și piesele de schimb constituind elemente considerabile și deviind de la caz la caz).

Din considerentele că piața de asigurări autohtonă este una imatură, respectiv urmează a fi consolidată și restartată, în contextul crizei pandemice și celei economice, se consideră că o liberalizare imediată și fără careva corecții (din partea CNPF), iminent va periclita *regulile de joc*, cu eventuale consecințe de ordin social și financiar (pentru asigurații – persoane fizice și juridice) și cu impact economic pentru companiile de asigurări. Lecția înșușită, urmare a liberalizării tarifare într-un șir de țări (atât cu piețe dezvoltate, cât și cu piețe în tranziție), rezidă în stringenta necesitate de un calendar de *liberalizare* graduală, sub administrarea autorității de supraveghere.

În această ordine de idei, pentru perioada imediat următoare piața are nevoie de o gestiune predictibilă, politica tarifară per-domeniu fiind una corelată la evoluția social-economică de ansamblu, respectiv la macro- și micronivel.

Suplimentar se propune o normă (*amendarea la art.31 alin.(2) din Legea nr.414/2006*) având ca temei slăbiciunile și riscurile persistente (la adresa siguranței financiare a asiguratorilor), reclamate inclusiv de partenerii strategici de dezvoltare și de comunitatea internațională „Carte Verde”, organismele corespunzătoare recomandând (cu condiționalitățile de rigoare) evaluarea pieței de asigurări autohtonă, mai cu seamă în materie de solvabilitate, rezerve tehnice, calitatea activelor și exercițiul actuarial al obligațiilor aferente certificatelor „Carte Verde”.

Acest obiectiv devine unul stringent și din perspectiva imediat următoare (trimestrul IV 2020) a convocării Asambleei Anuale a SIA „Carte Verde”, printre chestiunile preconizate fiind și „*regimul de monitorizare a R. Moldova*”.

Această dispoziție legală, este necesară și din considerentul că o majoritate a participanților profesioniști ai pieței corespunzătoare manifestă reticență în acceptarea unei evaluări punctuale și cuprinzătoare, atitudinea corespunzătoare fiind în detrimentul colaborării cu organismele financiare internaționale (FMI, BM).

În partea ce ține de modificările propuse la Legea nr.407/2006 cu privire la asigurări, scopul acestora este de a actualiza și redefini cadrul juridic aferent exercitării funcției de supraveghere, în interes public, în vederea atingerii obiectivului statuat de lege – protejarea drepturilor participanților la piața financiară nebancară, în speță a asiguraților/beneficiarilor serviciilor de asigurare.

Respectând drepturile societăților de asigurări, dispozițiile stipulate în proiectul de lege oferă autorității de supraveghere un set de instrumente pentru a interveni timpuriu, prompt și imediat, prin *administrare specială*, în gestionarea situațiilor asociate deficitului de active și marginal solvabile, astfel încât să garanteze funcționalitatea activităților operațional-manageriale ale entității vizate, scopul fiind anticiparea crizelor financiare corporative (per entitate) și/sau per sistem.

Din considerentele expuse, modificarea legislației aferente domeniului asigurărilor (legile nr.414/2006 și, respectiv, nr.407/2006), constituie un imperativ de maximă semnificație.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Principalele modificări pe care le aduce actul normativ se referă la:

- *reglementarea primelor de asigurare obligatorie de răspundere civilă auto*. Astfel, proiectul conține precizări legate de cadrul metodologic de calculare și aplicare al primelor de asigurare aferenți asigurării obligatorii de răspundere civilă auto internă și externă. În acest sens, potrivit actului normativ emis, CNPF va determina modul de aplicare al primelor de asigurare, în bază datelor statistice per piață de răspundere civilă auto. Având în vedere anumite împrejurări excepționale manifestate prin disfuncționalitatea evidentă a pieței asigurărilor obligatorii auto din R.Moldova, este necesară instituirea unui mecanism de control al pieței asigurărilor obligatorii auto, manifestat prin stabilirea de către autoritatea de supraveghere a cadrului metodologic.

- *obligativitatea asigurătorilor și intermediarilor de asigurare de a oferi solicitantului asigurării informația privind cuantumul primei de asigurare*, precum și a coeficientului bonus-malus care va fi aplicat, amendament ce vine în interesul consumatorului de servicii de asigurare.

- *obligativitatea efectuării unui audit privind evaluarea solvabilității, rezervelor tehnice și activelor asigurătorilor licențiați pentru asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto externă*. Prin urmare, în sensul amendamentelor aferente art.31 alin.(2) din Legea nr.414/2006, Biroul Național al Asigurătorilor de Autovehicule urmează să identifice o entitate de audit cu renume și experiență internațională, specializată în evaluarea domeniului asigurărilor, concluziile căreia vor servi referință pentru procesul inevitabil de remediere operațional-financiară, precum și „*carte de vizită*” în relațiile cu asigurătorii – membri SIA „Carte Verde”.

- *drepturile acționarilor în perioada administrării speciale*. Întrucât implementarea instrumentului de *administrare specială* presupune restrângerea dreptului de proprietate ale acționarilor, modificările propuse la Legea nr.407/2006 presupun dispoziții adiționale mecanismelor de siguranță – scopul incontestabil constituind asigurarea protejării drepturilor afectate. În context, proiectul se suplimentează cu prevederi redactate ale art.42², în partea ce ține de alineatele 6 și 7, și derogatorii de la cele sus prenotate, în sensul oferirii acționarilor drepturilor în perioada de *administrare specială*, în scopul asigurării continuității activității și evitării efectelor negative. Astfel, consolidarea

cadrului normativ în vigoare, prin completările și modificările propuse, conferă în mod autentic certitudine, predictibilitate și stabilitate juridică, sub aspectul asiguratorilor aflați în <i>administrare specială</i>, prin stabilirea unor principii și reguli explicite în materie de aplicare a instrumentelor financiare specifice domeniului, precum și măsuri de gestionare – de natură să conducă la protejarea creditorilor de asigurări; prevenirea contagiunii, inclusiv asupra infrastructurilor pieței; ordonarea și responsabilizarea participanților profesioniști ai pieței corespunzătoare.
4. Fundamentarea economico-financiară
Proiectul de lege propus nu expune statul (bugetul public național și bugetul autorității de supraveghere) la careva alocări (suplimentare) de resurse financiare.
5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare
Modificările propuse nu afectează concepția generală ori caracterul unitar al actelor normative amendate.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului
Potrivit art.32 alin.(1)-(3) din Legea nr.100/2017 privind actele normative, proiectul de lege a fost remis spre avizare instituțiilor de resort și supus consultărilor publice. Obiecțiile și propunerile înaintate au fost luate în considerare la etapa de definitivare a proiectului și reflectate în sinteză.
7. Constatările expertizei anticorupție
Potrivit art.34 alin.(1) și art.35 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege se remite Centrului Național Anticorupție pentru a fi supus expertizei anticorupție.
8. Constatările expertizei juridice
Potrivit art.34 alin.(1) și art.37 din Legea nr.100/2017 privind actele normative, proiectul de lege a fost remis Ministerului Justiției pentru efectuarea expertizei juridice, nefiind înaintate careva obiecții sau propuneri adiționale la conținutul proiectului.
9. Constatările altor expertize
Conform art.1 din Legea nr.235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător, proiectele de acte normative din sectorul financiar-bancar și nebancar sunt exceptate de la efectuarea analizei impactului de reglementare asupra activității de întreprinzător.

**Viceprim-ministru,
Ministru al finanțelor**

Serghei PUȘCUȚA